

Curtea Constitutională dezbate, joi, sesizarile Opoziției și ale lui Klaus Iohannis pe modificarea codurilor penale

Curtea Constitutională va dezbate, joi, obiectiile de neconstitucionalitate formulate de PNL - USR și de presedintele Klaus Iohannis asupra modificărilor aduse de Parlament Codului Penal și Codului de Procedura Penală.

Judecatorii CCR au amânat în șase rânduri pronunțarea pe sesizarile de neconstitucionalitate referitoare la Codurile penale, formulate de presedintele Klaus Iohannis și partidele de Opoziție PNL și USR.

Pe 25 aprilie, PNL și USR au depus la Curtea Constitutională sesizări în legătură cu proiectul care a modificat Codul penal și pe cel care a schimbat Codul de procedură penală, inițiative adoptate de Parlament.

Printre articolele sesizate de opoziție ca fiind neconstituționale se numără și articolul 16 (3) litera a din Codul penal.

„-Art. 16 alin. (3) - lit. a) prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârșirea acelei fapte. Ori de câte ori legea penală prevede ca pentru a putea fi înfractiune se impune săvârșirea faptei într-un anumit scop, înfractiunea trebuie să fie săvârșită cu intenție directă, care să rezulte în mod neîndoielnic, din circumstanțele concrete ale cauzei-. Curtea Constitutională, în jurisprudența sa constată, prin raportare la art. 1 alin. (5) din Constituție, a statuat că „orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune ca acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplete poate chiar să se dovedească de dorit, suplete care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii.” Or, dispoziția cuprinzând condiția ca intenția directă „să rezulte în mod neîndoielnic, din circumstanțele concrete ale cauzei” este neclară, inclusiv prin raportare la obiectul dispoziției modificate, în sensul că cerința impusă de legiuitor și-ar găsi rostul mai degrabă în cadrul dispozițiilor referitoare la probațiune. Astfel, dispoziția de modificare a art. 16 alin. (3) lit. a) încalca principiul securității juridice, consacrat la art. 1 alin. (5) din Constituție”, potrivit textului sesizării.

PNL și USR transmit, de asemenea, că eliminarea modificării articolului 35 (1) din Codul penal încalca prevederile Constituției. Și articolele privind termenele de prescripție sunt amintite de Opoziție.

„Diminuarea termenelor de prescripție a răspunderii penale pentru infracțiuni cu pericol social ridicat, concomitent cu reducerea termenelor speciale de prescripție a răspunderii penale pune la îndoială aptitudinea sancțiunilor penale de a-și atinge scopul preventiv. Prin urmare, considerăm că art. 154 alin. (1) lit. b) și c) și art. 155 alin. (3) încalca prevederile art. 1 alin. (3) din Constituție privind statul de drept, care „impun legiuitorului obligația de a lua măsuri în vederea apărării ordinii și siguranței publice, prin adoptarea instrumentelor legale necesare în scopul reducerii fenomenului infracțional (...) cu excluderea oricărui reglementări de natură să ducă la încurajarea acestui fenomen.” (Decizia nr. 44/2016) De asemenea, se ignoră cu desăvârșire dreptul victimelor de a avea ele însele parte de o procedură echitabilă, încalcându-se, astfel, art. 124 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți”, precum și principiul aflării adevărului, „adică dreptul la un proces echitabil al părții interesate în luarea în considerare a tuturor probelor administrate care contribuie la aflarea adevărului, și principiul dreptății, consacrat de art. 1 alin. (3) din Constituție ca o valoare supremă a statului de drept” (Decizia nr. 54/2009)”, transmit reprezentanții PNL și USR.

Despre Legea de modificare a Codului de procedura penala, Opozitia precizeaza ca se încalca principiul bicameralismului.

Camera Deputatilor a adoptat, pe 24 aprilie, ca for decizional, proiectele pentru modificarea Codului penal si a celui de procedura penala. Procedura parlamentara a fost reluata dupa ce lui Tudorel Toader i s-a reprosat ca nu initiaza OUG pentru aceste modificari. Ulterior Toader a demisionat din functia de ministru al Justitiei, în loc fiind numita Ana Birchall.

Ce argumente aduce Klaus Iohannis în sesizarea facuta la CCR pe codurile penale

Presedintele Klaus Iohannis sustine în sesizarea facuta la CCR ca prin modificarea Codului de procedura penala ca a fost din nou încalcata Legea fundamentala prin modificarile aduse de catre Parlament, precum si principiul bicameralismului.

„Însa, în procedura reexaminarii legii - deschisa potrivit art. 147 alin. (2) din Constitutie - Parlamentul a adoptat legea criticata cu încalcarea art. 147 alin. (2) din Constitutie. Astfel, cu ocazia punerii în acord a unora dintre dispozitiile legii, declarate neconstitutionale, cu Decizia nr. 633/2018, Parlamentul, pe de o parte si-a ignorat obligatia constitutională de a pune în acord textele din legea criticata cu decizii anterioare ale Curtii Constitutionale, aspect ce contravine dispozitiilor art. 147 alin. (2) coroborate cu cele ale art. 147 alin. (1) si alin. (4) din Constitutie, iar pe de alta parte, în procedura punerii de acord nu a realizat corelarile necesare, adoptând reglementari ce contravin principiului legalitatii, fiind astfel încalcate prevederile art. 147 alin. (2) prin raportare la art. 1 alin. (5) din Constitutie”, precizeaza Iohannis în sesizare.

„Totodata, în procedura de punere în acord a legii, legiuitorul a încalcat si principiul bicameralismului consacrat de art. 61 alin. (2) si art. 75 din Constitutie, precum si depasirea limitelor fixate prin Decizia nr. 633/2018”, completeaza presedintele României.

Şeful statului argumenteaza ca Parlamentul a eliminat articole din Codul de procedura penala, însa fara a introduce normele la care facuse referire CCR, în decizia de neconstitutionalitate.

Astfel, presedintele considera ca Parlamentul avea deschisa calea reexaminarii doar în ceea ce priveste introducerea unor astfel de norme, care sa acopere situatiile nereglementate si identificate ca fiind necesare de Curtea Constitutionala si, în consecinta nu putea elimina cu totul interventia asupra acestui text.

Iohannis mai spune ca Parlamentul a eliminat complet si articolul 220 din Codul de procedura penala, contrar unei decizii anterioare a CCR, în care a constatat ca solutia legislativa care permite luarea masurii arestului la domiciliu, în conditiile în care anterior inculpatul a fost arestat (preventiv sau la domiciliu) în aceeasi cauza, în lipsa unor temeiuri noi care fac necesara privarea sa de libertate.

Parlamentul si-a depasit limitele fixate de Curtea Constitutionala si în modificarea Codului penal

Iohannis a transmis la CCR si o sesizare cu privire la neconstitutionalitate Legii pentru modificarea si completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum si a Legii nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea si sanctionarea faptelor de coruptie.

„Parlamentul a adoptat legea criticata cu depasirea limitelor fixate prin Decizia nr. 650/2018. Astfel, cu ocazia punerii în acord a unora dintre dispozitiile legii, declarate neconstitutionale, cu Decizia nr. 650/2018, Parlamentul, pe de o parte si-a ignorat obligatia constitutională de a pune în acord textele din legea criticata cu decizii anterioare ale Curtii Constitutionale, aspect ce contravine dispozitiilor art. 147 alin. (2) coroborate cu cele ale art. 147 alin. (1) si alin. (4) din Constitutie, iar pe de alta parte, în procedura punerii de acord nu a realizat corelarile necesare,

adoptând reglementari ce contravin principiului legalitatii, fiind astfel încălcate prevederile art. 147 alin. (2) prin raportare la art. 1 alin. (5) din Constituție”, arata presedintele României, în sesizarea formulata cu privire la modificarile din Codul penal.

Presedintele vorbeste si despre modificarile aduse articolului 297 din Codul penal referitor la infractiunea de abuz în serviciu.

„Fata de cele de mai sus, având în vedere - pe de o parte raportul de complementaritate fixat de Curtea Constitutionala între art. 132 din Legea nr. 78/2000 si art. 297 din Codul penal referitor la infractiunea de abuz în serviciu (pct. 213 din Decizia nr. 650/2018), iar - pe de alta parte necesitatea asigurarii unei protectii sporite a valorilor sociale si necesitatea existentei unor pârghii legale de natura a descuraja încălcarea unor asemenea valori [ansamblul considerentelor de la par. 621-626 ale Deciziei nr. 650/2018 enumerate la pct. I.3.lit. a) din prezenta sesizare], solutia abrogarii art. 132 din Legea nr. 78/2000 contravine art. 147 alin. (2) prin raportare la alin. (1) si (4) ale aceluiasi articol din Constituție”, arata textul sesizarii.

De asemenea, seful statului mentioneaza ca abrogarea unui articol din Legea 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea si sanctionarea faptelor de coruptie a eliminat din actul normativ orice prevedere care are legatura si efect asupra articolului 297 din Codul penal. Iohannis spune ca o astfel de abrogare este nejustificata.

„În plus, daca din ratiuni de corelare legislativa, în masura în care se aducea vreo modificare art. 297 din Codul penal, aflat în legatura directa cu o norma de incriminare dintr-o alta lege cu dispozitii penale - art. 132 din Legea nr. 78/2000 – s-ar fi putut gasi vreo justificare pentru solutia abrogarii art. 132 din Legea nr. 78/2000, în conditiile eliminarii oricarei interventii asupra art. 297 Cod penal, solutia abrogarii nu numai ca nu își mai gaseste vreo justificare, însa lipseste statul de o pârghie legala importanta care sa descurajeze încălcarea îndatoririlor de serviciu atunci când functionarul public a obtinut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit, ceea ce, prin amplexarea sa, poate reprezenta chiar o amenintare la adresa statului de drept”, arata presedintele.